

ОГЛЯД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ УКРАЇНИ

Дзюбанова Н.Д., гр. МЕ-17

Науковий керівник – ст. викл. Печенка О.І.

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Олійно-жировий комплекс України на сучасному етапі свого розвитку – це один з найсуттєвіших секторів аграрного виробництва, що динамічно розвивається. Немаловажним фактором у цьому є те, що олійно-жирове виробництво відноситься до бюджетформуючих галузей аграрного сектора з потужним експортним потенціалом.

Так, у 2009/2010 маркетинговому році, що завершився 1.09.2010, Україна поставила на світовий ринок 2,5 млн тонн соняшникової олії. Це 60% усього світового експорту і понад 80% обсягу соняшникової олії, виробленої українськими заводами (2,9 млн тонн). Українське масло експортувалося в 64 країни світу. Вперше в цьому сезоні відкрився дуже перспективний китайський ринок. Основними ж покупцями української олії стали Індія, Єгипет, Алжир і країни ЄС.

Ставши лідером експорту соняшникової олії, тепер саме Україна отримала змогу встановлювати ціну на цю продукцію. Проте поки що середні ціни станом на 31.01.2010 р. в Україні, нижчі за світові: 554 – 592 дол. США/т за насіння соняшника (679 дол. США/т на Будапештський товарній біржі), 1417–1435 дол. США/т за олію соняшкову (ціни на біржі у Роттердамі – 1475 дол. США/т).

Рекордні показники виробництва і експорту соняшникової олії цього сезону зумовлені рекордним торішнім урожаєм обсягом близько у 6 млн т. Проте на ринку спостерігається небажання виробників декларувати площі посівів і зниження урожаю, що може бути пов'язано з посиленням контролем уряду над сівозмінами, адже щорічний приріст питомої ваги технічних культур в посівному кліні несе збиток продовольчому. Ще одним дестабілізаційним фактором є вплив ВТО, що передбачає щорічне зменшення діючої ставки мита. Це, в свою чергу, призведе до масового експорту олії з України і у подальшому – несення збитків в інших сферах, пов'язаних з вітчизняною олійно-жировою галуззю.

Таким чином, успіх України на світовому ринку соняшникової олії супроводжується безліччю проблем, які передбачають належну правову базу, підтримку експорту олійної продукції та визначення урядом основних орієнтирів щодо міжнародного співробітництва.